

szájhagyományozó műveltség napjainkban végbemenő változásaira mutatott rá;

— Jung Károly az emberi élet főbb állomásaihoz (születés, házasság, halál) fűződő gombosi szokásokat és hiedelmeket ismertette. Figyelmeztetett a gyűjtésből adódó tanulságokra, valamint a gyűjtés folyamán előtérbe kerülő „melléktermékek” fontosságára;

— Matijevis Lajos a két- vagy több nyelvű folklór szövegekről és a népköltészeti alkotások egyéb nyelvi jelenségeiről beszélt;

— Burány Béla a zentai gyűjtés eddigi eredményeit, megjelölés előtt álló újabb anyagát ismertette. Előadásában a gyűjtési feladatok sokrétűségére igyekezett felhívni a figyelmet;

— Bori Imre a jugoszláviai magyar folklórkutatás eddigi eredményeit és hiányosságait mérte fel — a közölt, tehát a mindenki számára hozzáférhető gyűjtések, cikkek, feldolgozások, tanulmányok alapján. Előadásának végén a gyűjtők egybefogottságát igénylő tervszerű munka szükségességére figyelmeztetett, a publikált folklór és folklorisztikai anyag archiválásának sürgősségét hangsúlyozta, valamint a folklórral rokon tudományok művelésének fontosságára mutatott rá.

Az előadások tehát hazai gyűjtők és szakemberek legújabb gyűjtési és kutatási gondjait, tapasztalatait és tanulságait összegezték, s ennek jegyében folyt az előadásokat követő vita is. A résztvevők nem műfajelméleti kérdéseket taglaló előadássorozatnak voltak tanúi, hanem a munkájukat közvetlenül érintő nehézségek és tanulságok összefoglalásának. Ebben különböző lényegesen az ideai szemínárium az előbbiektől.

A tanfolyam másnapján a gyűjtők Oromhegyesre látogattak, s az ott élő pásztorok körében — Tripolsky Géza és Burány Béla vezetésével — a gyűj-

tés mikéntjébe nyerhettek betekintést, s máris hasznosíthatták az előadások módszertani kitérőit.

TÓTH Ferenc

EMLÉKEZÉS IVO ANDRIĆRA.

Nobel-díjas írónk születésének 84. évfordulója alkalmából számos ünnepséget tartottak Belgrádban. A Szerb Tudományos Akadémia kétnapos tanácskozást szervezett Andrić életművéről. Radomir Lukić akadémikus bevezetőjét 25 szakdolgozat követte. Az entekezők között volt Bori Imre is, aki Ivo Andrić művészetét a magyar irodalom tükrében vizsgálta. Az író belgrádi házában emlékmúzeum nyílt, és első ízben osztották ki az Andrićról elnevezett irodalmi díjat, amelyet Dragoslav Mihailovićnak ítélték oda.

A VAJIDASÁGI FILM JUBILEUMA. Tíz évvel ezelőtt, 1966 októberében alakult az újvidéki Neoplanta filmvállalat, s ezzel megkezdődött Vajdaságban is a szervezett és folyamatos filmgyártás. Az egy évtized alatt ez a vállalat 7 játék- és majd 150 kisfilmet mutatott be, s nagyszámú hazai és külföldi elismerésben részesült. Ládi István, a *Magyar Szó* filmkritikusa az eseményt méltató cikkében a következőket írja: „Branko Milošević, Slavuj Hadžić, Petar Latinić, a film megszállottjai irányították felvevőgépeinket elsőnek vidékiünk élete felé, hogy megnyilvánulásait az itt élő ember, ne pedig, mint korábban mások, a kívülálló szemével tartják fel. Később mind többen csatlakoztak hozzájuk, úgyhogy a vajdasági film rövid idő alatt nemcsak hogy kinőtt a gyermekcipőből, teljesen megszabadult az amatőr modortól, hanem jelentős eredményeket ért el, amiről a hazai és nemzetközi díjak egész sora tanúskodik. A dokumentumfilm mellett a Neoplantanak elsőnek sikerült az országban rajzfilmjeivel kilépni a zág-

rábi iskola árnyékából s egyenrangú félként felvenni a versenyt a világ különböző tájainak rajzfilmjeivel.

A jubiláló Neoplanta egy határozott műsorprofilat alakított ki, teljes megvalósítása azonban csak akkor válik lehetővé, ha az eddiginél jobban tudatosodik bennünk, hogy az elmúlt évtized folyamán a film elfogadhatatlan tévedései ellenére is gazdagította a vajdasági kultúrát, tartományunkról szólt az országnak és a világnak, s a jövőben is kulturális értékeinket fogja gyarapítani.”

A FORUM ÚJ KÖNYVEL. Szeptember végén és október első felében az újjvidéki Forum Könyvkiadó több új könyvet jelentetett meg. Németh Istvántól például két új könyvet kaptunk: *Szomszédok vagyunk* címmel gyűjtötte kötetbe, többnyire a *Magyar Szó*-ban közölt, rövid lélegzetű „egyhaszabos” írásait, folytatva ezzel a három évvel ezelőtt *Zsebtükör* címmel kiadott ugyancsak publicisztikáját tartalmazó könyvek megjelentetését. A másik Németh-könyv csak részben nevezhető újnak, mert a *Lepkelánc* (gyermekeknek szánt elbeszéléskötet) mindössze egy fejezete új, míg a kötet anyagának nagyobb része immár harmadik kiadását éri meg. A *Lepkelánc* tehát azon ritka kötetek közé tartozik, amely másfél évtized alatt három kiadást ért meg. Értékéről tanúskodik, hogy mindjárt a megjelenését követő napokban rangos elismerésben részesült — szerzőjét e művéért Szirmai Károly Irodalmi Díjjal jutalmazták.

Ugyancsak most jelent meg — a Hungarológiai Intézet, a Forum Könyvkiadó és a *Híd* közös kiadványaként — Pató Imre értékes könyve: folyóiratunk háború előtti évfolyamainak repertórium, *A Híd repertórium (1934—1941)* címmel. A mű értékét

elsősorban abban kell keresni, hogy tudományos igényességgel rendszerezi és közli a *Híd* említett korszakának anyagát, s ismét a köztudatba és az irodalom vérkeringésébe juttat számos már rég elfelejtett szépirodalmi alkotást, kritikát, tanulmányt, politikai cikket stb. Pató kutatásainak eredményei már csak azért is nagyon jelentősek, mert a háború előtti *Híd*-számokból komplettek még legnagyobb könyvtárainkban is ritkaság.

Újabb prózakötettel jelentkezett az elsősorban költőként számon tartott Brasnyó István. *Tükrös madonna* címmel megjelent könyve egy kisregényt és majd 150 kisnovellát tartalmaz.

Három füzet gyarapítja a Forum politikai kiadványainak sorozatát. Elhagyta a nyomdát a *Tito elnök beszélgetése Dara Janeković újságíróval* c. kötet; *Colombói okmányok* címmel adták ki az el nem kötelezett országok ötödik csúcserkeztetének határozatait, és külön füzet őrzi a JKSZ KB harmadik ülésének határozatait, valamint az ugyancsak itt elhangzott bevezetőt, illetve felszólalást, Roman Albrecht, illetve Edvard Kardelj beszédét. A könyv címe: *A JKSZ közvetlen eszmei-politikai feladatai a társadalmi-gazdasági viszonyok további fejlesztésére irányuló harcban*.

Egy újabb sorozatot is indított könyvkiadónk Házi olvasmányok címmel. Az általános és középiszkolások számára kötelező olvasmányokat közlő sorozatnyitó könyvek a következők: Michal Babinka nemrég elhunyt vajdasági szlovák író *Igor, nagyra nő* című rövid gyermekelbeszéléseket tartalmazó körete, Tone Seliškar szlovén író *Partizánmesék* c. műve és — a középiszkolások számára — a dr. Bori Imre utószavával ellátott szlovák epikus költemény, Ján Botto *Jánosik halála* c. alkotás.